

ЛЕТО 2020. у Србији и Републици Српској

РЕМЕК-ДЕЛА ПРИРОДЕ

Бројне реке изобразиле су Стару планину и усекле клисуре и кањоне од којих су неки права ремек-дела. Предлажемо Росомачке лонце или Славињско грло и кањон Темштице, који зову Мали Колорадо.

Ћилимарство

Надалеко познати пиротски ћилими праве се од вуне, с разним украсима на вертикалном разбоју.

Момчилов град

Кале, Момчилов и Пиротски град називи су исте тврђаве из XIV века. Град је подигао војвода

Момчило за време владавине кнеза Лазара овим просторима, а утврђење је било у војној употреби до прве половине XX века.

Завојско језеро

Завојско језеро преобгато рибом, у срцу Старе планине, идеално је место за излете, купање, шетње. У

близину се налази камено село Гостуша, а поглед на језеро је најлепши с видиковца Козја стена.

КУЋА ИЗ ИВКОВЕ СЛАВЕ

У кући трговца Христе Јовановића, познатијег као Мали Риста, смештен је Музеј Понишавља где су снимани филмови

"Зона Замфиорова" и "Ивкова слава". Уз лепу причу кустоса сазнаћете све о животу и обичајима с краја XIX века.

Пирот, место јединственог дијалекта и пеглане кобасице

Рај за гурмане

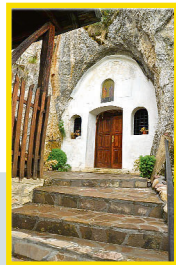
СМЕШТАЈ

Цене приватног смештаја у граду и околини по особи крећу се од 700 до 1.500 динара (6-13 евра) док цена ноћења са доручком у хотелима и преноћиштима у граду по особи иде од 1.800 до 2.500 динара (15-21 евра).

Град мерака

Пирот је право место за оне који знају да уживају јер овај град има све. Од прелепе Старе планине, кањона Јерме, језера, водопада, преко манастира и богатог фолклорног наслеђа до дивних људи и, можда најбитнијег за мераклије, једне од најкуснијих гастрономија. Испробавање брэндова попут чувеног пиротског качкаваља, пеглане кобасице, роштиља, старопланинске јагњетине и вурде посебан је изазов за гурмане. Мештани тврде да неће бити разочараних јер је богатство ових укуса резултат вишевековне традиције у припреми и утицаја природе

Пећинска црква

Међу бројним светињама издвајамо цркву Св. Петра и Павла (село Рсовци) с фреском "ћелавог Исуса" или "Исуса младенца". У Пироту су и богомоље Свети Ђорђе у Темској (саградили рођаци цара Душана у XIV веку), Свети Јован Богослов или Поганово (саграђен у XIV, а осликан век касније), Пресвете Богородице или Суковски манастир (XIX век) и још многе друге због којих град зову Мали Јерусалим.

Манастир Свети Јован Богослов

Пешачке стазе у кањону Јерме

сно носи назив Мали Јерусалим.

Стара планина са неколико могућих праваца "пуца" од занимљивих локалитета, а авантура коју не смеће пропустити јесте обилазак водопада. Оно што Пироту даје посебност је специфичан дијалект због којег ћете помислити да сте у другој земљи. У околини Пирота често се може чути абдал, беља, жвањало, петличко... "Ће се прави абдал док те не подвали" ("правиће се да је будала док те не зезне"). Штета само што не можемо да дочарамо акценат "непознатих" речи јер им он даје драж.

Када долазите у Пирот сазнаћете много о нашем ћилимарству с листе нематеријалног културног наслеђа Србије. Ту спада и пиротски говор, а акценат је такав да од најнормалнијих ствари прави спектакл - кажу шаливо у ТО Пирот, па додају: - Мало је познато да код нас, као у српском језику генерално, има турцизма, али да овде преовладавају латинске речи.

Од манифестација издвајамо: Outdoor fest Jerma, Међународни фолклорни фестивал и Бицикличка трку Пиротски ћилим (у августу), Фестивал сира и качкаваља и Дарове нетакнуте природе (у септембру).

Ана ЗАРИЋ

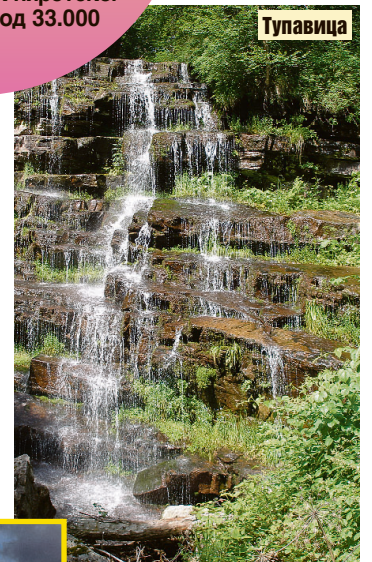
Како стићи

Координате: 43°09'07" СГШ, 22°35'06" ИГД
Пирот - Градина (граница са Бугарском) 30 км/
Хоргош (граница са Мађарском) 500 км
Београд - Пирот 305 км

Пирот - Козја стена 15 км/
Стара планина 50 км/
Темска 15 км/
Суковско језеро 15 км/
Кањон Јерме 30 км/
Дојкинци 38 км/
Рсовци 22 км/
манастир Поганово 27 км

Посебан речник

Аздисал, батисан, баштођа, беља, жвањало, замлатен, одрочљив, тишљар, тлцањ, ћумбе... су пиротске речи које је прикупио дугогодишњи истраживач традиционалне културе Драгољуб Златковић из Пирота. Да би сачувао дијалект од заборава, овај агроном по струци објавио је "Речник пиротског говора" с више од 33.000 речи.

Тупавица

Чунгуљ

Дивни водопади

Скоро трећина водопада у Србији налази се на Старој планини. Један од најлепших је водопад Тупавица у близини села Дојкинци, вредни посете су Пиљ, Чунгуљ, Куртулски и Вурње, као и највећи међу њима, али и у Србији - Копренски и Калуђерски водопади.

СУТРА: Лековита свака стена